

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog
preduzeća GRAS u 2019. godini**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, juli/srpanj 2020. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo , dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Vedran Krehić, dipl.ecc.

Nihada Smajić, ek.t.

Edin Trgo, ee.

S A D R Ž A J

Uvod.....	3
1. Finansijski rezultati poslovanja.....	4
1.1. Ukupni prihodi.....	7
1.2. Ukupni rashodi	8
1.3. Gubitak	13
2. Sredstva budžeta	14
3. Investicije.....	15
4. Elementi bilansa stanja	16
5. Zaposlenost i plaće.....	21
6. Izvedeni pokazatelji poslovanja	24
Rezime	27

Uvod

Prema Programu rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2019. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju KJKP GRAS, d.o.o. (u daljem tekstu).

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna, kontinuirano prati poslovanje Preduzeća i preduzima određene mjere.

Materijal je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea sadrži: finansijske rezultate poslovanja, cijene prevoznih usluga, sredstva budžeta, investicije, elemente bilansa stanja, zaposlenost i plaće i izvedene pokazatelje.

Materijal sadrži i Aneks o pokazateljima poslovanja i izvedenim pokazateljima za KJKP GRAS i za sva javna komunalna preduzeća Kantona Sarajevo.

U Izvještaju je posebno akcentiran ostvareni finansijski rezultat-gubitak (problemi, uzroci i struktura).

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja KJKP GRAS pokazatelji su komparirani sa pokazateljima ostvarenim na kraju 2018. godine. Pored podataka za KJKP GRAS dati su podaci i za ostala kantonalna javna komunalna preduzeća (Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace) i javna komunalna preduzeća (Vodostan, Komunalac i Trnovo) u cilju cjelovitog sagledavanja njihovog poslovanja.

U pripremi Informacije korišteni su materijali KJKP GRAS-a:

- Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2019.godini
- Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2019.godine
- Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2019.godine
- Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu)
- Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV – 01)
- Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2019. godinu
- Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
- Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme praznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
- Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
- Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja.

1. Finansijski rezultati poslovanja

U 2019. godini ekonomsko-financijska pozicija KJKP GRAS-a složena je kao i u prethodnoj godini. Naime, nastavljen je trend poslovanja u teškim uslovima i dodatnim ograničavajućim faktorima prije svega sa stanovišta finansijske nelikvidnosti (izvršenja dospjelih obaveza iz ranijeg perioda), nedovoljnog ulaganja u održavanje kapaciteta i obnovu voznog parka, što je uslovalo pad kvaliteta usluga, uspostavljanja adekvatnog tarifnog sistema, smanjenja faktora radne snage itd. Javni prevoz nije riješen sistemski, te je već duži niz godina ugrožena funkcija Preduzeća. Osnovni problem je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja.

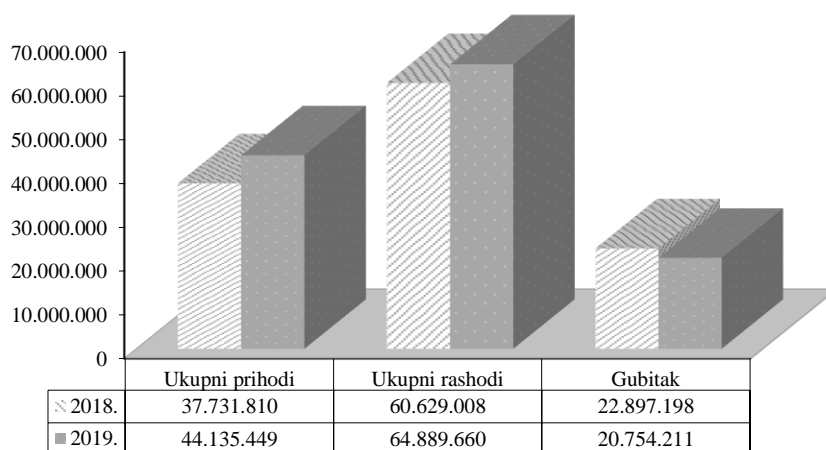
U toku 2019. godine pređeno je 9,094 miliona km što je za 2,1% manje nego u 2018. godini. Vozni park broji 272 vozne jedinice što je za 3,2% (9 voznih jedinica) manje nego u 2018. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 23 godine.

U 2019. godini KJKP GRAS ostvario je **ukupne prihode** u iznosu **44.135.449 KM**, što je za 17% više od ostvarenih ukupnih prihoda u 2018. godini.

Ukupni rashodi u 2019. godini iznose **64.889.660 KM** te su povećani za 7%, u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

U 2019. godini ostvaren je **gubitak** u iznosu od **20.754.211 KM** i manji je za 9,4% u odnosu na ostvareni u 2018. godini.

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS

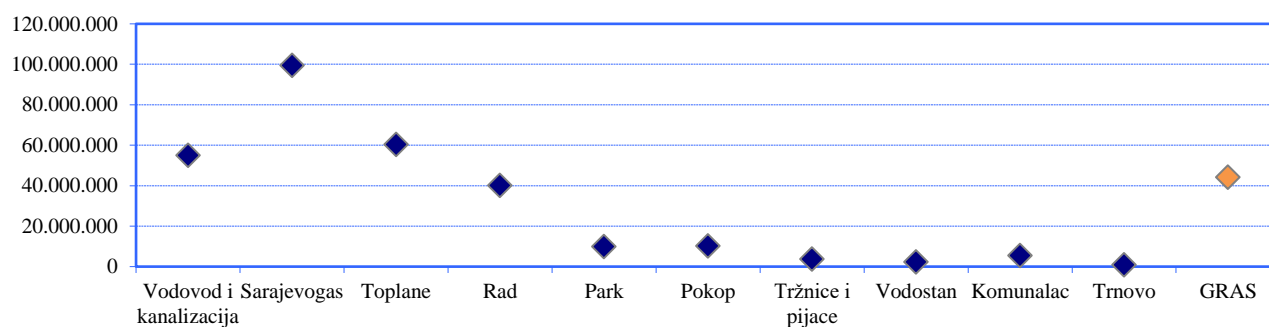

Podaci o prihodu, rashodu, gubitku i dobiti za sva javna komunalna preduzeća data su narednoj tabeli.

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM

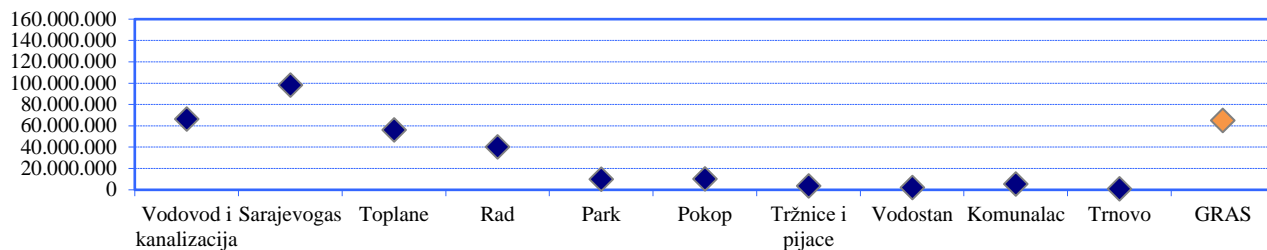
R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2019 2018	Ukupni rashodi	Indeks 2019 2018	Dobit u poslovanju	Indeks 2019 2018	Neto dobit	Indeks 2019 2018	Gubitak	Indeks 2019 2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	54.961.355	104,8	66.176.535	98,7					11.215.180	76,6
		2018.	52.432.912		67.077.127						14.644.215	
2.	Sarajevogas	2019.	99.396.334	109,8	97.929.803	110,2	1.466.531	86,3	1.466.531	86,3		
		2018.	90.532.497		88.832.351		1.700.146		1.700.146			
3.	Toplane	2019.	60.328.247	97,3	56.050.372	99,1	4.277.875	78,6	3.493.741	77,5		
		2018.	62.024.910		56.585.325		5.439.585		4.506.268			
4.	Rad	2019.	40.090.361	101,5	40.021.349	101,9	69.012	32,2	30.753	16,0		
		2018.	39.507.093		39.293.017		214.076		192.668			
5.	Park	2019.	9.832.598	109,7	9.817.074	110,4	15.524	21,2	15.524	21,2		
		2018.	8.966.538		8.893.379		73.159		73.159			
6.	Pokop	2019.	10.208.394	96,4	10.014.757	101,6	193.637	26,5	151.647	23,1		
		2018.	10.586.041		9.854.715		731.326		655.797			
7.	Tržnice i pijace	2019.	3.678.401	94,3	3.482.732	104,9	195.669	33,6	175.703	33,5		
		2018.	3.901.644		3.319.546		582.098		523.738			
8.	Vodostan	2019.	2.274.913	100,3	1.963.060	99,4	311.853	106,9	277.487	95,3		
		2018.	2.267.221		1.975.578		291.643		291.317			
9.	Komunalac	2019.	5.423.892	107,1	5.399.060	110,8	24.832	13,0	20.740	11,1		
		2018.	5.066.272		4.874.561		191.711		186.330			
10.	Trnovo	2019.	861.394	126,5	709.150	130,5	152.244	110,8	136.407	110,4		
		2018.	680.804		543.406		137.398		123.550			
	Ukupno	2019.	287.055.889	104,0	291.563.892	103,7	6.707.177	71,6	5.768.533	69,9	11.215.180	76,6
		2018.	275.965.932		281.249.005		9.361.142		8.252.973		14.644.215	
11.	GRAS	2019.	44.135.449	117,0	64.889.660	107,0					20.754.211	90,6
		2018.	37.731.810		60.629.008						22.897.198	

Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2019 (u KM)

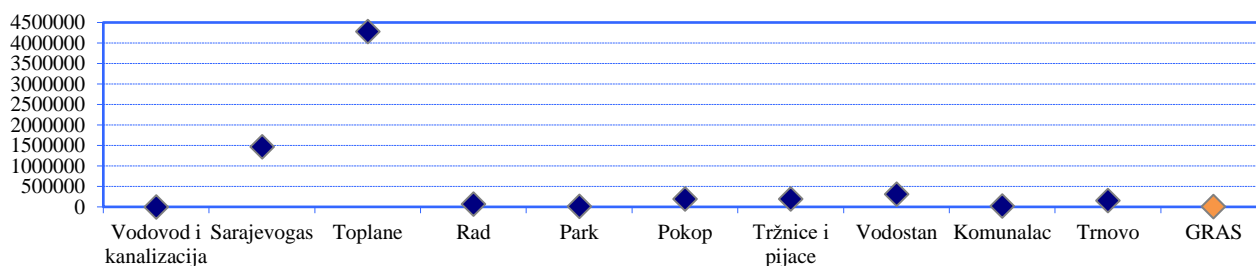

Prema visini ostvarenog ukupnog prihoda u 2019. godini KJKP GRAS ima rang 4 iza KJKP Sarajevogasa, KJKP Toplana i KJKP Vodovod i kanalizacija.

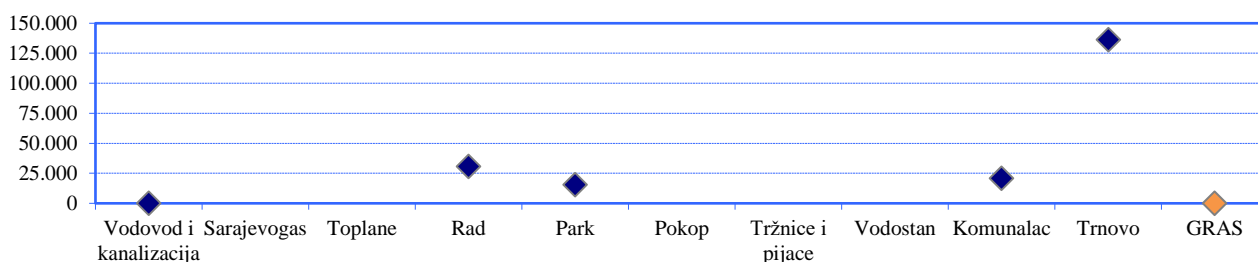
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM)

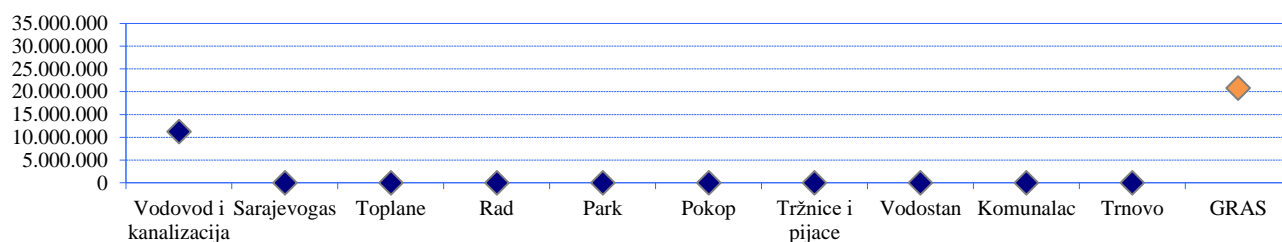
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM)

Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM)

Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2019. (u KM)

Ukupni rashodi pozicioniraju Preduzeće na rang 3 iza KJKP Sarajevogas i Vodovod i kanalizacija. Prema visini gubitka Preduzeće je na rang 1 i ostvaruje najveće gubitke koji su skoro duplo veći od ukupnih gubitaka KJKP i JKP.

1.1. Ukupni prihodi

U 2019. godini ostvareni ukupni prihodi Preduzeća su 44.135.449 i veći su za 17% u odnosu na 2018. godinu.

Prihod od osnovne aktivnosti je veći za 5,6% u odnosu na ostvareni u 2018. godini. U strukturi formiranja ukupnog prihoda Preduzeća u 2019. godini prihodi od osnovne aktivnosti učestvuju sa 82,7 %.

U prihodima od poslovnih (osnovnih) aktivnosti uključene su subvencije iz Budžeta Kantona kako je dato u Izvještaju o poslovanju Preduzeća za 2019. godinu (maj 2019.). Pored prihoda osnovne djelatnosti (prevoz putnika) ostvareni su i prihodi od usluga trećim licima od 1.175.336 KM, koji su u odnosu na 2018. godinu smanjeni za 12,7%.

Ukupni prihodi od prevoza putnika sa subvencijama iznose 25.232.021 KM i manji su za 7,1% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, prihod od pojedinačnih karata je ostvaren u iznosu od 8.806.836 KM i veći je za 6,6%, prihodi od mjesečnih i višemjesečnih karata koje plaćaju putnici bez subvencije ostvareni su u iznosu od 9.570.284 KM i manji su za 16,6%. Prihodi od subvencija iznose 6.854.901 KM i smanjeni su za 7,8% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, učešće prihoda od pojedinačnih karata je 34,9%, prihodi od mjesečnih karata čine 36,1%, prihodi od višemjesečnih i godišnjih karata učestvuju sa 1,8%, a prihodi od subvencija čine 27,2%, što dovoljno govori o veoma nepovoljnom odnosu posebno kada se radi o mjesečnim prevoznim kartama.

Prihodi od finansiranja smanjeni su za 63,2% u odnosu na 2018. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 0,1%.

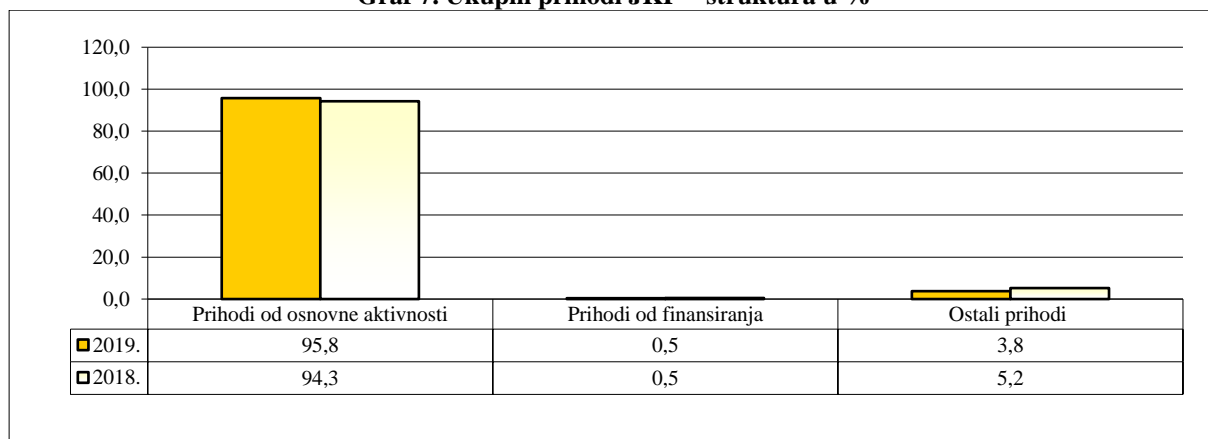
Ostali prihodi su povećani za oko 2,5 puta u odnosu na 2018. godinu, a u ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 17,2%. KJKP Sarajevogas, KJKP Toplane i KJKP Vodovod i kanalizacija ostvaruju veći prihod od KJKP GRAS-a.

Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2019</u> / 2018	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2019</u> / 2018	Ostali prihodi	Indeks <u>2019</u> / 2018	Ukupni prihodi	Indeks <u>2019</u> / 2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	50.495.959	106,5	796.811	105,5	3.668.585	85,9	54.961.355	104,8
		2018.	47.408.628		755.381		4.268.903		52.432.912	
2.	Sarajevogas	2019.	98.488.588	111,4	39.343	51,8	868.403	42,3	99.396.334	109,8
		2018.	88.405.046		76.001		2.051.450		90.532.497	
3.	Toplane	2019.	55.263.002	99,3	27.794	74,4	5.037.451	79,6	60.328.247	97,3
		2018.	55.656.607		37.369		6.330.934		62.024.910	
4.	Rad	2019.	38.726.764	102,6	492.551	95,6	871.046	69,1	40.090.361	101,5
		2018.	37.731.134		514.995		1.260.964		39.507.093	
5.	Park	2019.	9.767.994	109,7	624	39,7	63.980	112,9	9.832.598	109,7
		2018.	8.908.286		1.570		56.682		8.966.538	
6.	Pokop	2019.	10.183.506	96,4	12	33,3	24.876	91,0	10.208.394	96,4
		2018.	10.558.671		36		27.334		10.586.041	
7.	Tržnice i pijace	2019.	3.672.741	94,2	1158	37,5	4.502	257,0	3.678.401	94,3
		2018.	3.896.808		3084		1.752		3.901.644	
8.	Vodostan	2019.	2.264.599	102,0			10.314	22,1	2.274.913	100,3
		2018.	2.220.501				46.720		2.267.221	
9.	Komunalac	2019.	5.138.101	110,1	480	16,5	285.311	72,1	5.423.892	107,1
		2018.	4.667.522		2.904		395.846		5.066.272	
10.	Trnovo	2019.	859.736	126,5	4	133,3	1.654	167,4	861.394	126,5
		2018.	679.813		3		988		680.804	
	Ukupno	2019.	274.860.990	105,7	1.358.777	97,7	10.836.122	75,0	287.055.889	104
		2018.	260.133.016		1.391.343		14.441.573		275.965.932	
11.	GRAS	2019.	36.489.099	105,6	46.502	36,8	7.599.848	249,9	44.135.449	117,0
		2018.	34.564.122		126.447		3.041.241		37.731.810	

Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	91,9	1,4	6,7	100,0
		2018.	90,4	1,4	8,1	100,0
2.	Sarajevogas	2019.	99,1	0,0	0,9	100,0
		2018.	97,7	0,1	2,3	100,0
3.	Toplane	2019.	91,6	0,0	8,4	100,0
		2018.	89,7	0,1	10,2	100,0
4.	Rad	2019.	96,6	1,2	2,2	100,0
		2018.	95,5	1,3	3,2	100,0
5.	Park	2019.	99,3	0,0	0,7	100,0
		2018.	99,4	0,0	0,6	100,0
6.	Pokop	2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2018.	99,7	0,0	0,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	2019.	99,8	0,0	0,1	100,0
		2018.	99,9	0,1	0,0	100,0
8.	Vodostan	2019.	99,5	0,0	0,5	100,0
		2018.	97,9	0,0	2,1	100,0
9.	Komunalac	2019.	94,7	0,0	5,3	100,0
		2018.	92,1	0,1	7,8	100,0
10.	Trnovo	2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2018.	99,9	0,0	0,1	100,0
	Ukupno	2019.	95,8	0,5	3,8	100,0
		2018.	94,3	0,5	5,2	100,0
11.	GRAS	2019.	82,7	0,1	17,2	100,0
		2018.	91,6	0,3	8,1	100,0

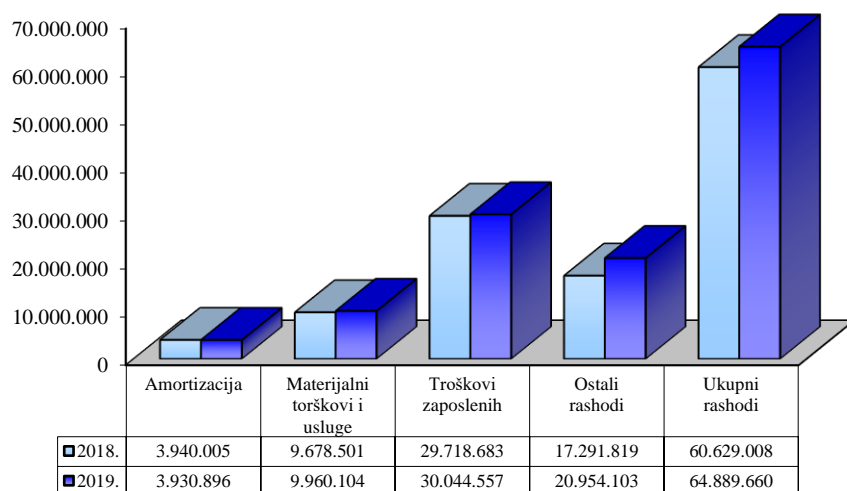
Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %

1.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Preduzeća u 2019. godini iznosili su 64.889.660 KM, i u odnosu na 2018. godinu povećani su za 7%.

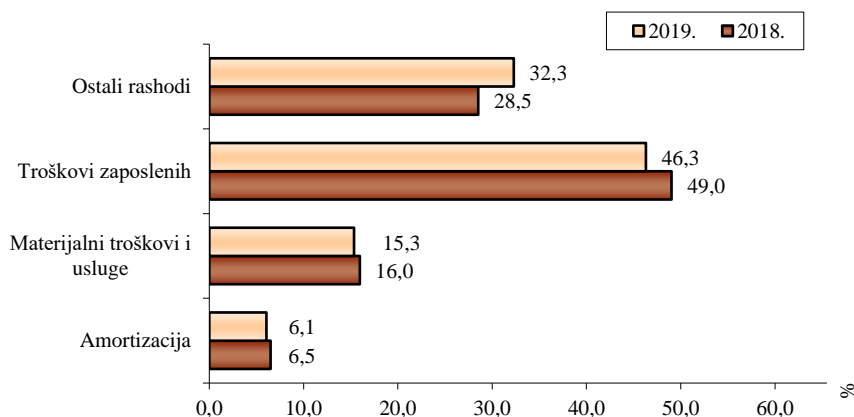
Struktura formiranja ukupnih rashoda (nominalno) Preduzeća data je na Grafu 7.

Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM

U 2019. godini u strukturi formiranja ukupnih rashoda materijalni troškovi i usluge sa troškovima amortizacije učestvuju sa 21,4%, troškovi zaposlenih učestvuju sa 46,3% i svi ostali troškovi i rashodi sa 32,3%. (Graf 8.)

Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %

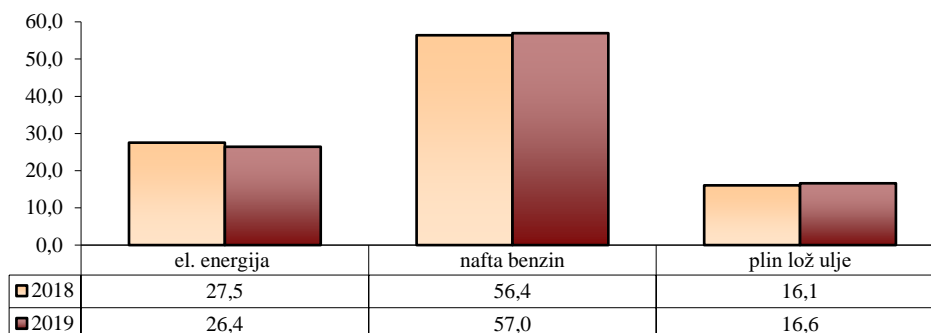

Troškovi sirovina, materijala, i rezervnih dijelova iznose 1.277.114 KM i veći su za 6,9% u odnosu na 2018. godinu.

Ukupni troškovi energije u 2019. godini iznose 7.132.946 KM i povećani su za 1,5% u odnosu na 2018. godinu. Troškovi električne energije iznose 1.885.019 KM i smanjeni su za 2,6%, troškovi goriva, ulja i maziva iznose 4.063.001 KM i veći su za 2,5%, a troškovi plina su povećani za 5% u odnosu na 2018. godinu, a iznose 1.184.926 KM.

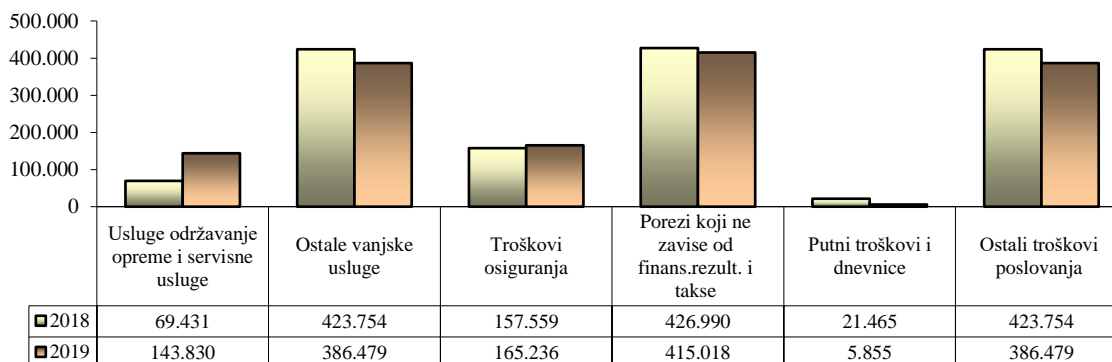
Učešće pojedinih troškova energije i vode dato je na Grafu 9.

Graf 9. Struktura troškova energije u %

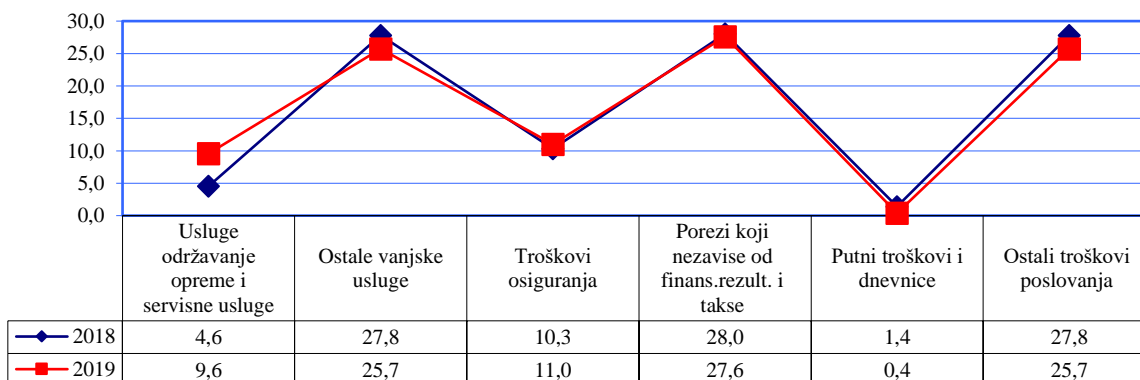

Svi ostali troškovi sa proizvodnim uslugama i neproizvodnim uslugama, porezi i drugo iznose 1.502.897 KM i smanjeni su za 1,3% u odnosu na 2018. godinu. Troškovi ovih usluga dati su na Grafu 10. Troškovi proizvodnih usluga su 168.596 KM, a nematerijalni troškovi koji obuhvataju neproizvodne usluge i druge nematerijalne troškove su 1.180.876 KM.

Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM

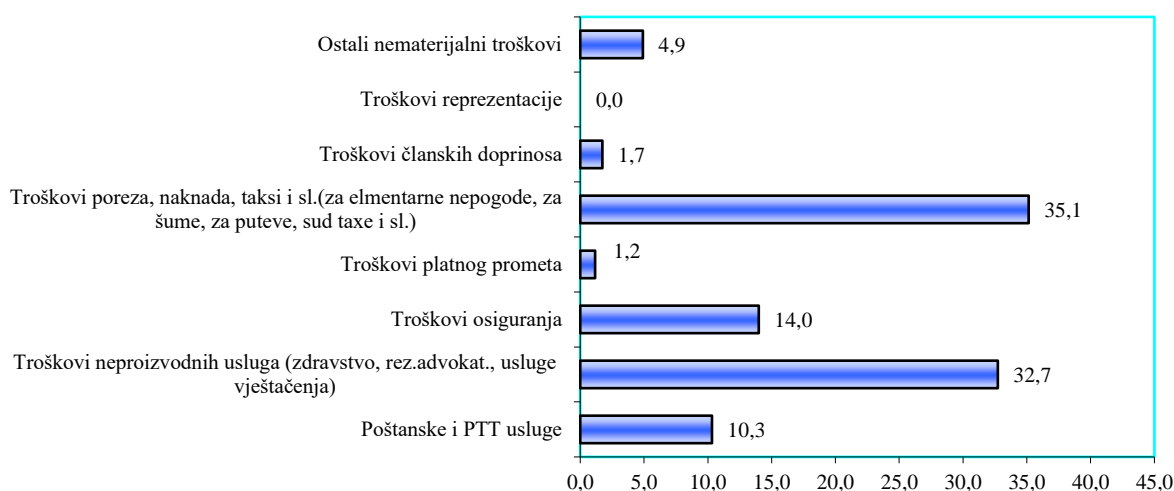

Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %

U strukturi formiranja troškova usluga, 35,1% su troškovi poreza, naknada, taksi i sl. (za elementarne nepogode, za šume, za puteve, sudske takse i sl.).

Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %

U 2019. godini ostvarena amortizacija iznosila je 3.930.896 i smanjena je za 0,2% odnosu na 2018. godinu. Amortizacija je obračunata po linearnoj metodi na osnovu pojedinačnog otpisa.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2019. godini iznose 29.345.768 KM i manji su za 1,3% u odnosu 2018. godinu. Troškovi zaposlenih obuhvataju plaće i naknade neto plaća, poreze i doprinose na plaće i naknade plaća i kategoriju ostalih troškova zaposlenih.

Detaljna struktura ukupnih rashoda Preduzeća data je u Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda

Struktura rashoda	Iznos u KM		Indeks 2019 2018	Učešće u %	
	2019	2018		2019	2018
1. Troškovi sir. mat. rez. dje.	1.277.114	1.194.989	106,9	1,97	1,97
2. Troškovi sitnog inventara i auto guma	200.572	106.506	188,3	0,31	0,18
3. Troškovi energije (ukupno)	7.132.946	7.029.514	101,5	10,99	11,59
el. energija	1.885.019	1.935.585	97,4	2,90	3,19
nafta-gorivo	4.063.001	3.965.136	102,5	6,26	6,54
plin-grijanje	1.184.926	1.128.793	105,0	1,83	1,86
4. Amortizacija	3.930.896	3.940.005	99,8	6,06	6,50
5. Plate i naknade plata	26.398.817	26.289.419	100,4	40,68	43,36
6. Ostali troškovi zaposlenih radnika (topl. obr., regres i dr.)	2.946.951	2.843.325	103,6	4,54	4,69
7. Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih Usluge održavanje kapaciteta	197.490	355.362	55,6	0,30	0,59
8. Usluge održavanje opreme i servisne usluge	143.830	69.431	207,2	0,22	0,11
9. Ostale vanjske usluge	386.479	423.754	91,2	0,60	0,70
10. Troškovi osiguranja	165.236	157.559	104,9	0,25	0,26
11. Porezi koji ne zavise od finans.rezult. i takse	415.018	426.990	97,2	0,64	0,70
12. Putni troškovi i dnevnice	5.855	21.465	27,3	0,01	0,04
13. Ostali troškovi poslovanja	386.479	423.754	91,2	0,60	0,70
14. Troškovi rezervisanja	3.230.907			4,98	0,00
15. Nabavna vrijednost prodane robe	10.113	9.792	103,3	0,02	0,02
16. Rashodi finansiranja	16.305.847	16.767.190	97,2	25,13	27,66
17. Ostali rashodi	1.407.236	514.837	273,3	2,17	0,85
Ukupni rashodi	64.889.660	60.629.008	107,0	99,46	99,91

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM

R. Br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2019 2018	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2019 2018	Troškovi zaposlenih	Indeks 2019 2018	Ostali rashodi	Indeks 2019 2018	Ukupni rashodi	Indeks 2019 2018
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	18.895.440	100,2	16.220.022	94,8	25.224.993	98,9	5.836.080	104,2	66.176.535	98,7
		2018.	18.854.457		17.107.756		25.512.970		5.601.944		67.077.127	
2.	Sarajevogas	2019.	6.061.003	97,7	80.639.728	115,6	10.473.996	101,7	755.076	29,4	97.929.803	110,2
		2018.	6.204.352		69.758.148		10.302.339		2.567.512		88.832.351	
3.	Toplane	2019.	3.369.300	96,6	33.505.361	102,0	10.748.998	100,5	8.426.713	88,2	56.050.372	99,1
		2018.	3.488.032		32.843.560		10.694.929		9.558.804		56.585.325	
4.	Rad	2019.	2.078.170	95,1	9.590.135	109,4	25.189.230	100,8	3.163.814	94,1	40.021.349	101,9
		2018.	2.184.731		8.767.578		24.978.159		3.362.549		39.293.017	
5.	Park	2019.	242.763	80,1	1.330.536	107,2	6.157.825	100,2	2.085.950	173,4	9.817.074	110,4
		2018.	303.084		1.241.156		6.146.297		1.202.842		8.893.379	
6.	Pokop	2019.	1.344.199	108,5	1.422.005	82,4	6.425.238	100,4	823.315	168,2	10.014.757	101,6
		2018.	1.238.402		1.726.070		6.400.884		489.359		9.854.715	
7.	Tržnice i pijace	2019.	220.824	100,6	449.393	91,4	2.763.819	106,0	48.696	3066,5	3.482.732	104,9
		2018.	219.552		491.856		2.606.550		1.588		3.319.546	
8.	Vodostan	2019.	392.402	105,9	441.447	94,7	1.071.085	107,4	58.126	41,0	1.963.060	99,4
		2018.	370.508		465.958		997.485		141.627		1.975.578	
9.	Komunalac	2019.	791.717	101,1	1.930.881	120,3	2.513.881	106,9	162.581	121,3	5.399.060	110,8
		2018.	783.396		1.605.285		2.351.849		134.031		4.874.561	
10.	Trnovo	2019.	25.920	95,2	247.859	138,8	434.714	129,2	657	57,0	709.150	130,5
		2018.	27.233		178.560		336.460		1.153		543.406	
Ukupno		2019.	33.421.738	99,3	145.777.367	108,6	91.003.779	100,7	21.361.008	92,6	291.563.892	103,7
		2018.	33.673.747		134.185.927		90.327.922		23.061.409		281.249.005	
11.	GRAS	2019.	3.930.896	99,8	9.960.104	102,9	30.044.557	101,1	20.954.103	121,2	64.889.660	107,0
		2018.	3.940.005		9.678.501		29.718.683		17.291.819		60.629.008	

Struktura formiranja ukupnih rashoda javnih komunalnih preduzeća data je u Tabeli 5., a učešće pojedinih komponenti u ukupnom rashodu dato je u Tabela 6.

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2019.	28,6	24,5	38,1	8,8	100,0
		2018.	28,1	25,5	38,0	8,4	100,0
2.	Sarajevogas	2019.	6,2	82,3	10,7	0,8	100,0
		2018.	7,0	78,5	11,6	2,9	100,0
3.	Toplane	2019.	6,0	59,8	19,2	15,0	100,0
		2018.	6,2	58,0	18,9	16,9	100,0
4.	Rad	2019.	5,2	24,0	62,9	7,9	100,0
		2018.	5,6	22,3	63,6	8,6	100,0
5.	Park	2019.	2,5	13,6	62,7	21,2	100,0
		2018.	3,4	14,0	69,1	13,5	100,0
6.	Pokop	2019.	13,4	14,2	64,2	8,2	100,0
		2018.	12,6	17,5	65,0	5,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2019.	6,3	12,9	79,4	1,4	100,0
		2018.	6,6	14,8	78,5	0,0	100,0
8.	Vodostan	2019.	20,0	22,5	54,6	3,0	100,0
		2018.	18,8	23,6	50,5	7,2	100,0
9.	Komunalac	2019.	14,7	35,8	46,6	3,0	100,0
		2018.	16,1	32,9	48,2	2,7	100,0
10.	Trnovo	2019.	3,7	35,0	61,3	0,1	100,0
		2018.	5,0	32,9	61,9	0,2	100,0
Ukupno		2019.	11,5	50,0	31,2	7,3	100,0
		2018.	12,0	47,7	32,1	8,2	100,0
11.	GRAS	2019.	6,1	15,3	46,3	32,3	100,0
		2018.	6,5	16,0	49,0	28,5	100,0

U ukupnoj strukturi rashoda kod KJKP GRAS, dominiraju troškovi zaposlenih sa 46,3%, i veći su u odnosu na iste u KJKP i JKP za 15,1%. Struktura ostalih rashoda je 32,3% i veća je od KJKP i JKP za 25%, dok su materijalni troškovi i troškovi amortizacije znatno manji u odnosu na KJKP i JKP.

1.3 Gubitak

Preduzeće je u 2019. godini poslovalo s negativnim finansijskim rezultatom - gubitkom u iznosu 20.754.211 KM, koji je manji za 2.142.987 KM ili za 9,4% u odnosu na 2018. godinu.

U strukturi gubitka tekućeg perioda, značajno učešće od 60,3% odnosi se na gubitak od finansijskih aktivnosti – razliku finansijskih prihoda i finansijskih rashoda u iznosu 16.259.345 KM.

Gubitak od poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i poslovnih rashoda tekućeg perioda, iskazan je u iznosu od 10.687.478 KM i čini 39,7% ukupno iskazanog gubitka perioda.

U periodu 01.01.-31.12.2019. godine, u odnosu na isti period 2018. godine, evidentno je slijedeće:

- poslovni prihodi su povećani za 1.924.977 KM (ili za 5,6%) uz značajno povećanje poslovnih rashoda u iznosu od 3.829.596 KM (ili 8,8%), ali je gubitak od poslovnih aktivnosti veći za 1.904.619 KM (ili za 21,7%) u odnosu na prethodnu godinu.
- u posmatranom periodu smanjen je gubitak od finansijskih aktivnosti za 381.398 KM (ili za 2,3%)
- u odnosu na prethodnu godinu, u 2019. godini su smanjeni finansijski rashodi za 461.343 KM, kao i finansijski prihodi za 79.945 KM.

Preduzeće posluje sa gubitkom počev od 2000.godine. Trend nedovoljno ostvarenih prihoda za pokriće rashoda je nastavljen u poslovanju preduzeća u narednim godinama, a sredstva osnivača za pokriće gubitka¹ nisu se obezbjeđivala redovno niti u dovoljnim iznosima te se gubitak godinama akumulirao. Od 2012. godine preduzeće je po prvi put ušlo u kapitalne gubitke (akumulirani gubitak je dostigao iznos veći od vrijednosti kapitala). Značajniji iznos sredstava za pokriće gubitka, obezbjeđen je tek u prethodne dvije godine. U tekućem period, iz Budžeta KS obezbjeđena su sredstva za pokriće dijela duga u visini od 17.376.000 KM.

Gubitak iznad visine kapitala je sa 31.12.2019. dostigao je iznos od 220.810.835 KM. U odnosu na isti dan prethodne godine, povećan je za 3.378.211 KM (za razliku iskazanog neto gubitka perioda, rezervisanja za tužbe radnika i iznosa sredstava uplaćenih na ime pokrića gubitka).

- Akumulirani / nepokriveni gubitak sa 31.12.2018.g.	325.747.426 KM
- Neto gubitak 2019. godine	20.754.211 KM
- Pokriće dijela gubitka u 2019. godini	17.376.000 KM
- Gubitak sa 31.12.2019. (1+2-3)	329.125.637 KM

Planovi Budžeta Kantona, godinama i značajno odstupaju od potreba i Prijedloga za Plan Budžeta koje je preduzeće dostavljalo, i Odluka Skupštine preduzeća o načinu pokrića gubitka, kojima se predlaže pokrivanje gubitka u novcu od strane osnivača.

U 2019. godini, preduzeću su doznačena sredstva za pokrivanje dijela gubitaka KJKP GRAS d.o.o. u ukupnom iznosu od 17.376.000 KM (od čega iznos od 5.326.000 KM na teret Budžeta 2019.g, a iznos od 12.050.000 KM na teret Budžeta 2018.g.).

Struktura ostvarenog gubitka ukazuje da gubitak od poslovne djelatnosti iznosi 10.687.478 KM, odnosno 39,7%, a finansijski gubitak 16.259.345 KM ili 60,3%, te je gubitak od redovne aktivnosti 26.946.823 KM ili 100 %. (Tabela 7).

¹ **Pokriće gubitka u periodu 2000.-2019.godina**, ukupno u iznosu od 83.138.567 KM
- na teret kapitala 19.667.093 KM
- novčanim sredstvima osnivača -zaključno sa 31.12. 2019.g. / ukupno 63.471.474 KM

Program sanacije gubitka

U 2019. godini sačinjen je Program konsolidacije poslovanja za period 2019.-2021. godina. Dio predviđenih mjera je realizovan, a u narednom periodu nastaviće se aktivnosti na realizaciji predviđenih programskih mjera.

Posebno je značajno vraćanje na snagu Uredbe br. 02-05-20869-7/18 o načinu ostvarivanja prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla uposlenika u javnim institucijama, fondovima i javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton Sarajevo (u daljem tekstu Uredba Vlade KS, maj 2018. godine) što je izostalo u 2019. godini i uticalo na pad prihoda od prevoza putnika i dovelo do odstupanja od planiranog.

Krajem januara 2020. godine je zaključen Sporazum o privremenom utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prevoza putnika na području Kantona Sarajevo kojim je predviđeno povećanje cijena mjesečnih karata za subvencionirane korisnike i nezaposlena lica. Nove cijene za penzionere, đake i studente su na snazi od dana potpisivanja sporazuma, a cijene za nezaposlena lica primjenjivaće se od 01.07.2020. godine. U narednom periodu bi trebalo dopuniti odnosno sačiniti novi Program sanacije. Aktivnosti su usporene zbog trenutne situacije i stanja „nesreće“.

Očekuje se podrška Osnivača u Budžetu KS kroz nastavak Programa restrukturiranja, realizaciju Programa zbrinjavanja u 2020. godini, pokriće dijela gubitka i kapitalne transfere za nabavku voznih jedinica.

Struktura cijene usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

Prijedlozi preduzeća u vezi cijena, dostavljani su prethodnim godinama, nisu bili prihvaćeni od strane Vlade Kantona. Cijene usluga prevoza utvrđene u 2005. godini (korekcija sa uvođenjem PDV-a, izvršena u 2006.g.) su uglavnom aktuelne cijene do kraja januara 2020. godine. Preduzeće je u decembru 2018. godine uputilo Ministarstvu saobraćaja prijedlog za korekciju cijena prevoznih usluga (akt 18629).

Krajem januara je zaključen Sporazum o privremenom utvrđivanju stvarne cijene koštanja komunalne usluge javnog linijskog prevoza putnika na području Kantona Sarajevo.

Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka

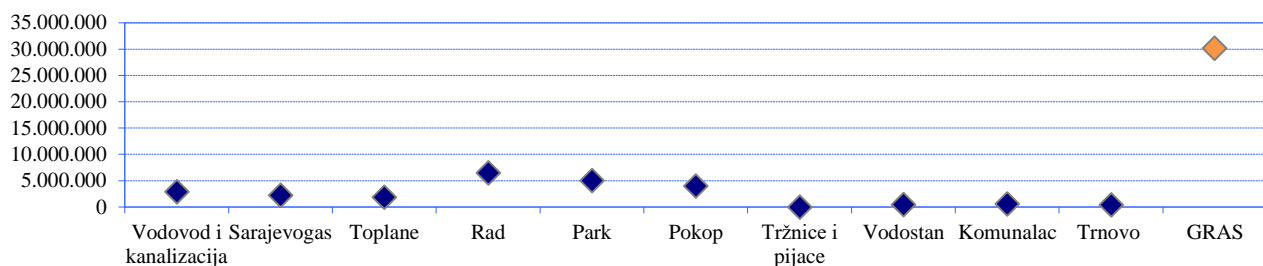
Red br.	Struktura gubitka	Iznos u KM	Učešće u %
1.	Gubitak od poslovne aktivnosti	10.687.478	39,7
2.	Gubitak od finansijske aktivnosti	16.259.345	60,3
3.	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		
	Gubitak	26.946.823	100,0

2. Sredstva budžeta

U ukupno izdvojenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 29.777.507 KM (troškovi prevoza učenika 2.650.535 KM, subvencije za studente 1.203.858 KM, pokrivanje razlike do ekonomske cijene za penzionerske mjesečne karte 3.827.668 KM, za pokrivanje dijela gubitka Gras-a 17.376.000 KM, nabavka i remont autobusa, trolejbusa i minibusa za JGP 1.741.083 KM, program restrukturiranja KJKP GRAS 2.978.363 KM) i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 338.172 KM.

Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2019 2018	Učešće budžeta u %	
		2018.	2019.	2018.	2019.		2018.	2019.
1.	Vodovod i kanalizacija	52.432.912	54.961.355	2.407.937	2.918.637	121,2	4,6	5,3
2.	Sarajevogas	90.532.497	99.396.334	2.102.000	2.250.000	107,0	2,3	2,3
3.	Toplane	62.024.910	60.328.247	2.143.209	1.853.800	86,5	3,5	3,1
4.	Rad	39.507.093	40.090.361	7.238.233	6.474.701	89,5	18,3	16,2
5.	Park	8.966.538	9.832.598	5.786.317	5.028.023	86,9	64,5	51,1
6.	Pokop	10.586.041	10.208.394	3.833.571	3.999.900	104,3	36,2	39,2
7.	Tržnice i pijace	3.901.644	3.678.401					
8.	Vodostan	2.267.221	2.274.913	514.533	485.367	94,3	22,7	21,3
9.	Komunalac	5.066.272	5.423.892	601.139	590.000	98,1	11,9	10,9
10.	Trnovo	680.804	861.394	450.000	400.000	88,9	66,1	46,4
	Ukupno	275.965.932	287.055.889	25.076.939	24.000.428	95,7	9,1	8,4
11.	GRAS	37.731.810	44.135.449	22.841.262	30.115.679	131,8	60,5	68,2

Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2019.

Realizovana sredstva budžeta kod deset KJKP i JKP iznose 24.000.428 KM, a kod GRAS-a 30.115.679 KM. Ukupna realizovana sredstva Budžeta Kantona Sarajevo GRAS-u povećana su za 31,8 % (7.274.417 KM) u odnosu na 2018. godinu, a kod ostalih KJKP i JKP, realizovana Budžetska sredstva su smanjena za 4,3% (1.076.511 KM) u odnosu na 2018. godinu. Odnos Budžeta Kantona Sarajevo i ukupnih prihoda u 2019. godini je 68,2%, a u 2018. godini 60,5%.

3. Investicije

Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2019. godinu

R. br.	KJKP i JKP	Sopstvena sredstva	Kredit	Ostali izvori	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	2.634.523		1.181.137	3.815.660
2.	Sarajevogas	3.340.692		2.427.945	5.768.637
3.	Toplane	1.277.886		571.482	1.849.368
4.	Rad	1.071.093		1.380.521	2.451.614
5.	Park			95.020	95.020
6.	Pokop	554.290		890.855	1.445.145
7.	Tržnice i pijace	271.318		3.298	274.616
8.	Vodostan	219.837		744.891	964.728
9.	Komunalac	350.666			350.666
10.	Trnovo	9.334			9.334
	Ukupno	9.729.639		7.295.149	17.024.788
11.	Gras	32.749		1.488.105	1.520.854

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV – 01)

Prikaz isplata za investicije u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 9).

Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2019. godinu

R. br.	KJKP i JKP	Građevinski objekti	Oprema	Ostalo	Ukupne investicije
1.	Vodovod i kanalizacija	1.216.933	1.866.534	732.193	3.815.660
2.	Sarajevogas	1.869.083	3.717.809	181.745	5.768.637
3.	Toplane			1.849.368	1.849.368
4.	Rad	188.208	2.263.406		2.451.614
5.	Park	28.881	43.493	22.646	95.020
6.	Pokop	1.197.819	136.926	110.400	1.445.145
7.	Tržnice i pijace	112.872	152.307	9.437	274.616
8.	Vodostan	931.031	33.697		964.728
9.	Komunalac	167.916	31.508	151.242	350.666
10.	Trnovo		9.334		9.334
	Ukupno	5.712.743	8.255.014	3.057.031	17.024.788
11.	GRAS		1.520.854		1.520.854

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV – 01)

Prikaz ostvarenih investicija u KJKP i JKP Kantona Sarajevo, (Tabela 10).

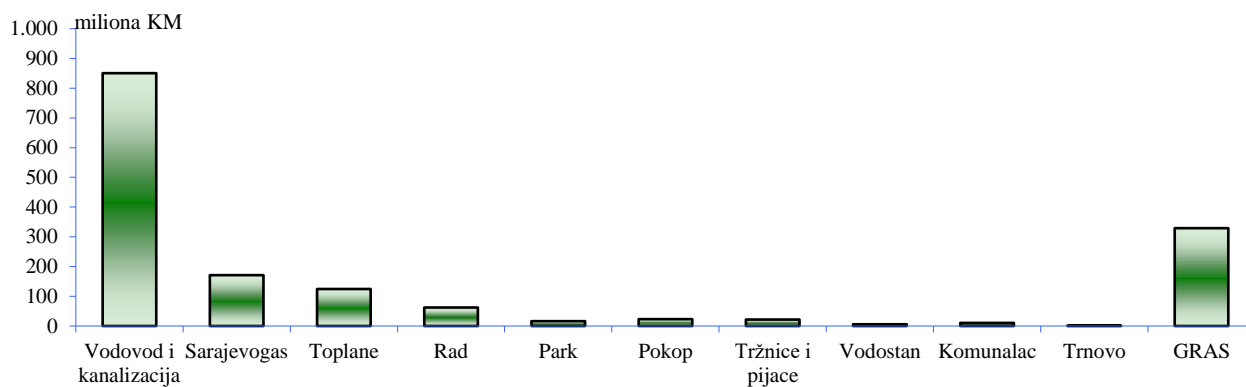
4. Elementi bilansa stanja

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2019. godine iznose 329.085.801 KM, što je veće za 0,6% u odnosu na 31.12.2018. godinu.

Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM

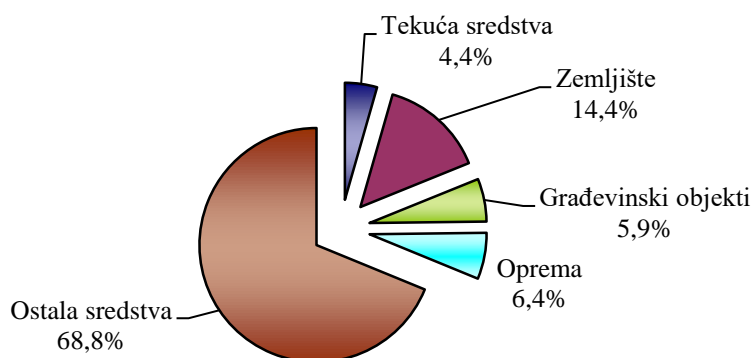
R. br	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	17.059.875	21.049.675	531.636.477	8.871.687	271.916.209	850.533.923
		31.12.2018.	16.303.253	21.049.675	547.427.208	8.661.850	272.321.505	865.763.491
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	33.838.884	1.556.377	35.659.725	11.624.622	88.328.255	171.007.863
		31.12.2018.	33.094.086	1.459.929	36.962.909	9.405.875	90.490.385	171.413.184
3.	Toplane	31.12.2019.	26.501.147	4.114.243	6.681.792	10.484.145	76.687.746	124.469.073
		31.12.2018.	26.057.490	4.114.243	7.532.095	11.187.365	80.552.665	129.443.858
4.	Rad	31.12.2019.	24.937.650	4.173.495	2.969.917	8.736.718	21.367.412	62.185.192
		31.12.2018.	24.256.491	4.173.495	3.117.563	7.949.054	18.761.980	58.258.583
5.	Park	31.12.2019.	3.669.506	8.701.603	2.757.954	546.344	555.174	16.230.581
		31.12.2018.	2.869.968	8.701.603	2.774.677	649.423	584.146	15.579.817
6.	Pokop	31.12.2019.	2.552.977	1.181.137	14.849.847	746.915	3.696.488	23.027.364
		31.12.2018.	1.902.511	1.181.137	15.586.771	770.930	2.765.379	22.206.728
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	1.766.854	7.135.950	9.324.202	423.220	3.039.553	21.689.779
		31.12.2018.	1.665.346	7.135.950	9.368.586	332.031	3.032.566	21.534.479
8.	Vodostan	31.12.2019.	1.654.730	417.563	3.115.299	439.148	188.547	5.815.287
		31.12.2018.	1.456.628	415.580	2.683.585	485.724	45.940	5.087.457
9.	Komunalac	31.12.2019.	2.056.647	281.815	6.788.592	801.404	470.430	10.398.888
		31.12.2018.	1.664.893	281.815	7.288.434	914.138	302.814	10.452.094
10.	Trnovo	31.12.2019.	485.816			117.264	512	603.592
		31.12.2018.	316.447			133.859	796	451.102
	Ukupno	31.12.2019.	114.524.086	48.611.858	613.783.805	42.791.467	466.250.326	1.285.961.542
		31.12.2018.	109.587.113	48.513.427	632.741.828	40.490.249	468.858.176	1.300.190.793
11.	GRAS	31.12.2019.	14.611.439	47.519.230	19.494.088	21.026.833	226.434.211	329.085.801
		31.12.2018.	13.818.573	47.519.230	20.636.137	22.578.531	222.522.745	327.075.216

Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2019. u (million)

U poređenju sa ukupnim poslovnim sredstvima drugih javnih komunalnih preduzeća, KJKP GRAS ima rang 2 (iza Vodovoda i kanalizacije).

Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2019.

Na kraju 2019. godine Preduzeće je raspolagalo sa 14,6 miliona KM tekućih sredstava, 47,5 miliona KM vrijednosti zemljišta, 19,5 miliona KM vrijednosti građevinskih objekata, te opreme u vrijednosti od preko 21 milion KM.

Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2019. (%)

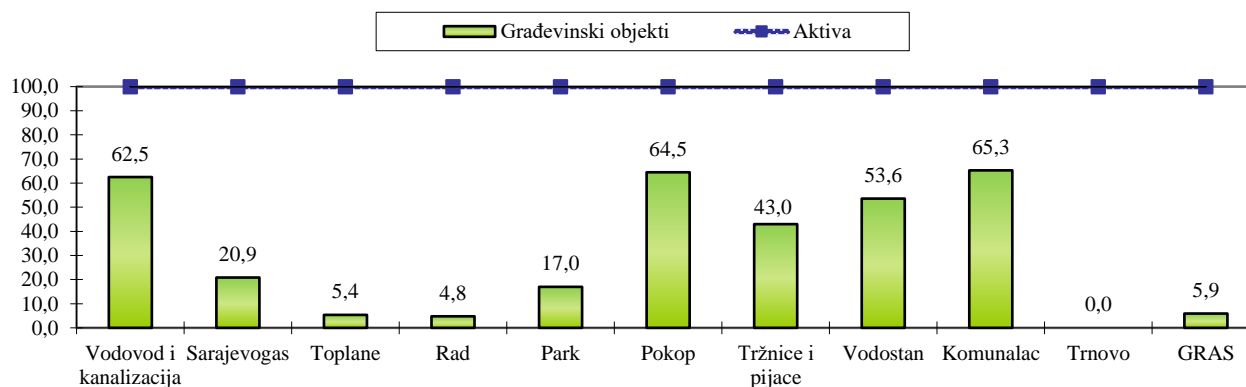

Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. i 31.12.2019.-struktura poslovnih sredstava u %

R. Broj	KJKP i JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	2,0	2,5	62,5	1,0	32,0	100,0
		31.12.2018.	1,9	2,4	63,2	1,0	31,5	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	19,8	0,9	20,9	6,8	51,7	100,0
		31.12.2018.	19,3	0,9	21,6	5,5	52,8	100,0
3.	Toplane	31.12.2019.	21,3	3,3	5,4	8,4	61,6	100,0
		31.12.2018.	20,1	3,2	5,8	8,6	62,2	100,0
4.	Rad	31.12.2019.	40,1	6,7	4,8	14,0	34,4	100,0
		31.12.2018.	41,6	7,2	5,4	13,6	32,2	100,0
5.	Park	31.12.2019.	22,6	53,6	17,0	3,4	3,4	100,0
		31.12.2018.	18,4	55,9	17,8	4,2	3,7	100,0
6.	Pokop	31.12.2019.	11,1	5,1	64,5	3,2	16,1	100,0
		31.12.2018.	8,6	5,3	70,2	3,5	12,5	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	8,1	32,9	43,0	2,0	14,0	100,0
		31.12.2018.	7,7	33,1	43,5	1,5	14,1	100,0
8.	Vodostan	31.12.2019.	28,5	7,2	53,6	7,6	3,2	100,0
		31.12.2018.	28,6	8,2	52,7	9,5	0,9	100,0
9.	Komunalac	31.12.2019.	19,8	2,7	65,3	7,7	4,5	100,0
		31.12.2018.	15,9	2,7	69,7	8,7	2,9	100,0
10.	Trnovo	31.12.2019.	80,5	0,0	0,0	19,4	0,1	100,0
		31.12.2018.	70,1	0,0	0,0	29,7	0,2	100,0
	Ukupno	31.12.2019.	8,9	3,8	47,7	3,3	36,3	100,0
		31.12.2018.	8,4	3,7	48,7	3,1	36,1	100,0
11.	GRAS	31.12.2019.	4,4	14,4	5,9	6,4	68,8	100,0
		31.12.2018.	4,2	14,5	6,3	6,9	68,0	100,0

Vrijednost tekućih sredstava veća su u odnosu na predhodnu godinu za 0,2%, vrijednost opreme manja za 0,5%, a vrijednost građevinskih objekata manja je za 0,4%, dok su ostala sredstva veća za 0,8%.

Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2019/2018

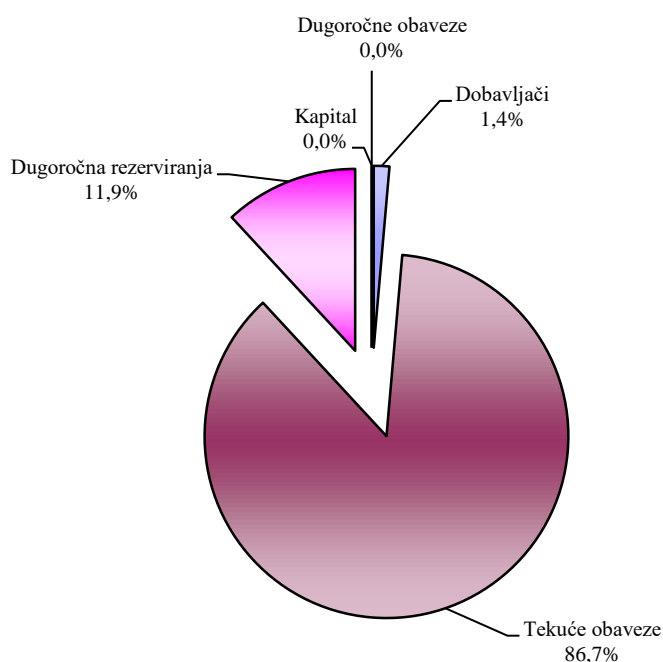
R. br	KJKP i JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,05	1,00	0,97	1,02	1,00	0,98
2.	Sarajevogas	1,02	1,07	0,96	1,24	0,98	1,00
3.	Toplane	1,02	1,00	0,89	0,94	0,95	0,96
4.	Rad	1,03	1,00	0,95	1,10	1,14	1,07
5.	Park	1,28	1,00	0,99	0,84	0,95	1,04
6.	Pokop	1,34	1,00	0,95	0,97	1,34	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,06	1,00	1,00	1,27	1,00	1,01
8.	Vodostan	1,14	1,00	1,16	0,90	4,10	1,14
9.	Komunalac	1,24	1,00	0,93	0,88	1,55	0,99
10.	Trnovo	1,54			0,88	0,64	1,34
	Ukupno	1,05	1,00	0,97	1,06	0,99	0,99
11.	GRAS	1,06	1,00	0,94	0,93	1,02	1,01

Vrijednost izvora sredstava Preduzeća na dan 31.12.2019. iznosi 329.085.801 KM.

Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM

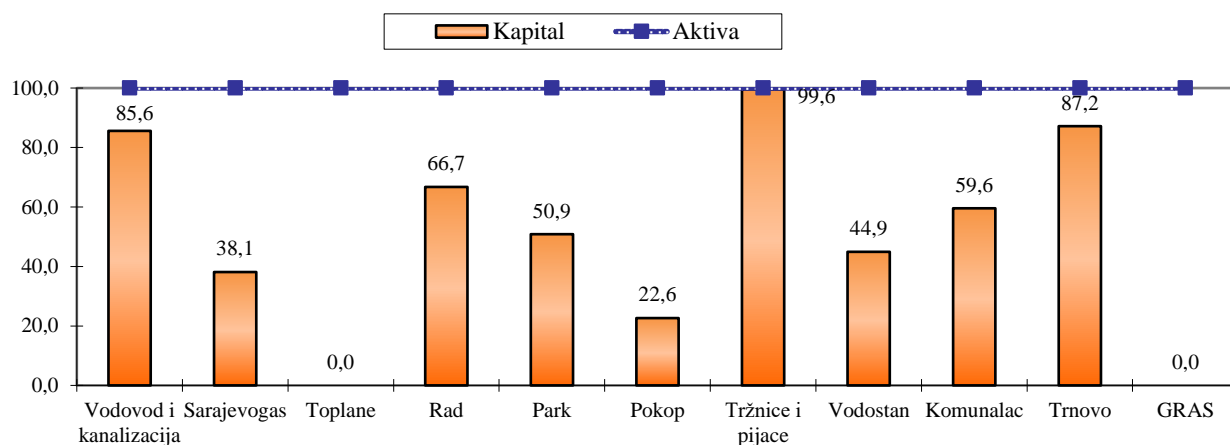
R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročne razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	6.308.840	11.710.828	104.485.264		728.028.991	850.533.923
		31.12.2018.	7.660.734	13.389.037	105.469.549		739.244.171	865.763.491
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	17.962.276	5.422.009	26.791.247	55.636.949	65.195.382	171.007.863
		31.12.2018.	16.358.241	5.993.072	24.619.369	60.713.651	63.728.851	171.413.184
3.	Toplane	31.12.2019.	7.147.318	5.402.242	6.041.751	105.877.762		124.469.073
		31.12.2018.	7.958.369	6.209.241	6.317.286	108.958.962		129.443.858
4.	Rad	31.12.2019.	2.950.156	5.490.657	7.058.153	5.183.197	41.503.029	62.185.192
		31.12.2018.	3.354.111	3.905.441	6.093.672	5.937.681	38.967.678	58.258.583
5.	Park	31.12.2019.	345.459	3.450.222	4.181.613		8.253.287	16.230.581
		31.12.2018.	225.450	3.242.864	3.873.740		8.237.763	15.579.817
6.	Pokop	31.12.2019.	453.049	1.412.613	15.224.092	725.009	5.212.601	23.027.364
		31.12.2018.	468.343	1.185.821	15.434.320	57.291	5.060.953	22.206.728
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	67.104	28.557			21.594.118	21.689.779
		31.12.2018.	67.375	48.690			21.418.414	21.534.479
8.	Vodostan	31.12.2019.	32.645	292.154	2.878.068		2.612.420	5.815.287
		31.12.2018.	12.044	219.477	2.502.874		2.353.062	5.087.457
9.	Komunalac	31.12.2019.		429.914	3.775.305		6.193.669	10.398.888
		31.12.2018.	161.766	126.919	3.991.480		6.171.929	10.452.094
10.	Trnovo	31.12.2019.	7.493	69.896			526.203	603.592
		31.12.2018.	15.341	45.965			389.796	451.102
Ukupno		31.12.2019.	35.274.340	33.709.092	170.435.493	167.422.917	879.119.700	1.285.961.542
		31.12.2018.	36.281.774	34.366.527	168.302.290	175.667.585	885.572.617	1.300.190.793
11.	GRAS	31.12.2019.	4.556.411	285.424.794	39.104.596			329.085.801
		31.12.2018.	4.640.101	285.455.599	36.979.516			327.075.216

Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2019.

Najveći dio izvora sredstava KJKP GRAS čine tekuće obaveze sa 86,7% ili preko 285 miliona KM. Kod ostalih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća kapital je dominantan u izvorima sredstva, dok je u GRAS-u i Toplanama kapital u potpunosti obezvrjeđen.

Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2019.

Posmatrajući ukupnu pasivu KJKP GRAS, dominantno je učešće tekućih obaveza 86,7%, i dugoročna rezervisanja učestvuju sa 11,9%.

Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %

R. br	KJKP i JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	0,7	1,4	12,3	0,0	85,6	100,0
		31.12.2018.	0,9	1,5	12,2	0,0	85,4	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	10,5	3,2	15,7	32,5	38,1	100,0
		31.12.2018.	9,5	3,5	14,4	35,4	37,2	100,0
3.	Toplane	31.12.2019.	5,7	4,3	4,9	85,1	0,0	100,0
		31.12.2018.	6,1	4,8	4,9	84,2	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2019.	4,7	8,8	11,4	8,3	66,7	100,0
		31.12.2018.	5,8	6,7	10,5	10,2	66,9	100,0
5.	Park	31.12.2019.	2,1	21,3	25,8	0,0	50,9	100,0
		31.12.2018.	1,4	20,8	24,9	0,0	52,9	100,0
6.	Pokop	31.12.2019.	2,0	6,1	66,1	3,1	22,6	100,0
		31.12.2018.	2,1	5,3	69,5	0,3	22,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	0,3	0,1	0,0	0,0	99,6	100,0
		31.12.2018.	0,3	0,2	0,0	0,0	99,5	100,0
8.	Vodostan	31.12.2019.	0,6	5,0	49,5	0,0	44,9	100,0
		31.12.2018.	0,2	4,3	49,2	0,0	46,3	100,0
9.	Komunalac	31.12.2019.	0,0	4,1	36,3	0,0	59,6	100,0
		31.12.2018.	1,5	1,2	38,2	0,0	59,0	100,0
10.	Trnovo	31.12.2019.	1,2	11,6	0,0	0,0	87,2	100,0
		31.12.2018.	3,4	10,2	0,0	0,0	86,4	100,0
	Ukupno	31.12.2019.	2,7	2,6	13,3	13,0	68,4	100,0
		31.12.2018.	2,8	2,6	12,9	13,5	68,1	100,0
11.	GRAS	31.12.2019.	1,4	86,7	11,9	0,0	0,0	100,0
		31.12.2018.	1,4	87,3	11,3	0,0	0,0	100,0

Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2019/2018.

R. br	KJKP i JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Akumulacioni gubitak	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,82	0,87	0,99		0,98	0,98	0,98
2.	Sarajevogas	1,10	0,90	1,09	0,92	1,02	1,00	1,00
3.	Toplane	0,90	0,87	0,96	0,97		0,96	0,96
4.	Rad	0,88	1,41	1,16	0,87	1,07	1,07	1,07
5.	Park	1,53	1,06	1,08		1,00	1,04	1,04
6.	Pokop	0,97	1,19	0,99	12,65	1,03	1,04	1,04
7.	Tržnice i pijace	1,00	0,59			1,01	1,01	1,01
8.	Vodostan	2,71	1,33	1,15		1,11	1,14	1,14
9.	Komunalac	0,00	3,39	0,95		1,00	0,99	0,99
10.	Trnovo	0,49	1,52			1,35	1,34	1,34
	Ukupno	0,97	0,98	1,01	0,95	0,99	0,99	0,99
11.	GRAS	0,98	1,00	1,06			1,01	1,01

Ukupni izvori sredstva Preduzeća u 2019. godini su se povećali za 0,6% u odnosu na predhodnu godinu. Dugoročna rezerviranja GRAS-a su se povećala za 5,7%, a obaveze prema dobavljačima su se smanjile za 1,8%.

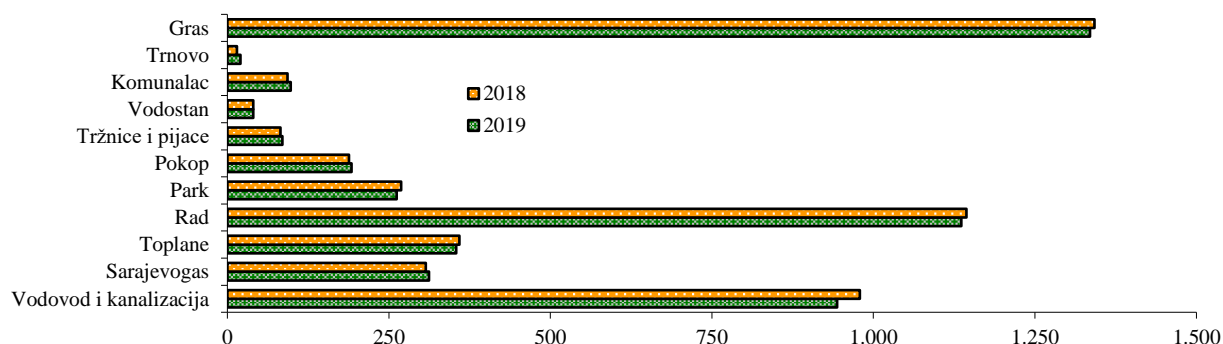
5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2019. godine u KJKP GRAS bilo je zaposleno 1.335 radnika na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 0,5%.

Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP

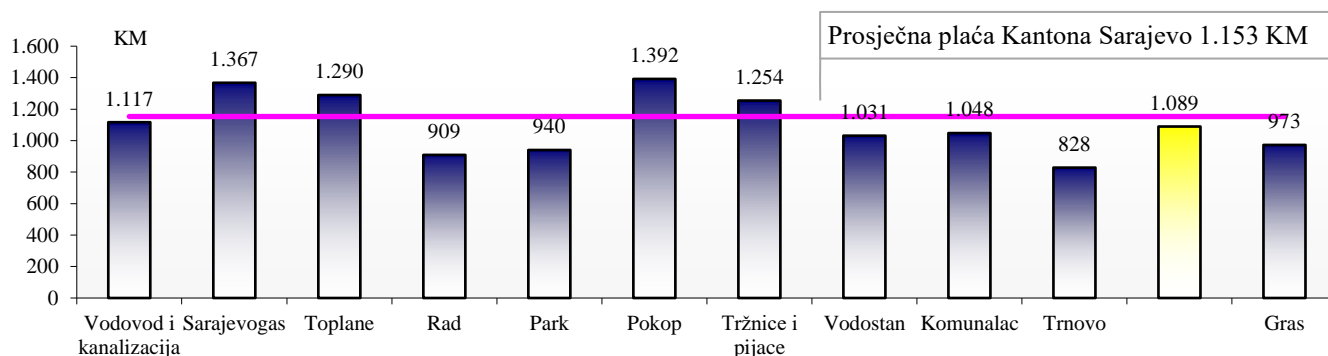
R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade u KM		Indeks 2019/2018	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2019/2018	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2019/2018
		2019.	2018.		2019.	2018.		2019.	2018.	
1.	Vodovod i kanalizacija	12.651.355	13.021.071	97,2	944	979	96,4	1.117	1.108	100,8
2.	Sarajevogas	5.119.514	4.977.343	102,9	312	307	101,6	1.367	1.351	101,2
3.	Toplane	5.478.124	5.405.918	101,3	354	359	98,6	1.290	1.255	102,8
4.	Rad	12.393.819	12.171.853	101,8	1.136	1.144	99,3	909	887	102,5
5.	Park	2.956.425	3.006.174	98,3	262	269	97,4	940	931	101,0
6.	Pokop	3.206.909	3.203.107	100,1	192	188	102,1	1.392	1.420	98,0
7.	Tržnice i pijace	1.279.441	1.229.706	104,0	85	82	103,7	1.254	1.250	100,4
8.	Vodostan	495.012	416.230	118,9	40	40	100,0	1.031	867	118,9
9.	Komunalac	1.232.149	1.172.599	105,1	98	93	105,4	1.048	1.051	99,7
10.	Trnovo	198.811	151.805	131,0	20	15	133,3	828	843	98,2
	Ukupno	45.011.559	44.755.806	100,6	3.443	3.476	99,1	1.089	1.073	101,5
11.	GRAS	15.579.931	15.519.729	100,4	1.335	1.342	99,5	973	964	100,9

Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada

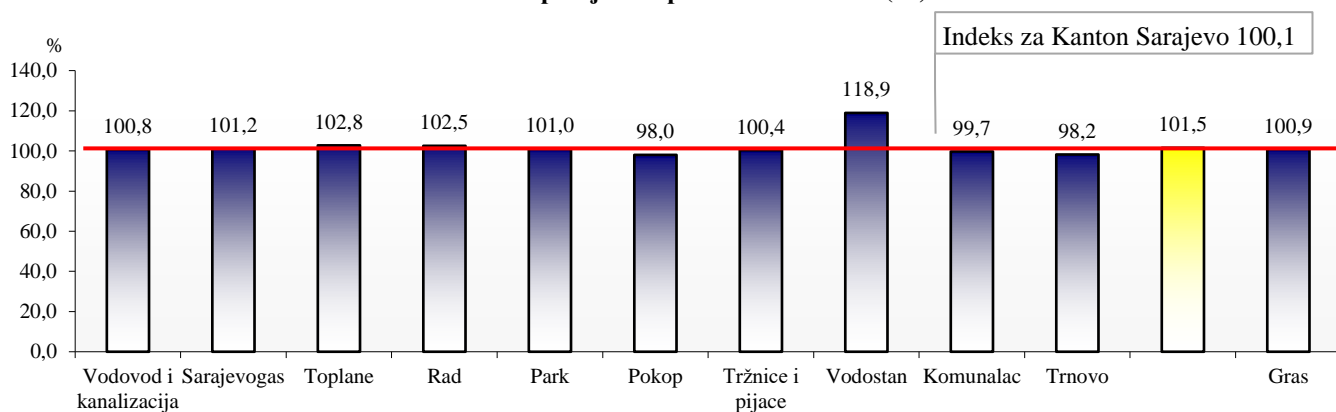
U KJKP GRAS radi oko 38,8% zaposlenih u svim javnim komunalnim preduzećima. U toku 2019. godine ukupno je isplaćeno 15.579.931 KM na ime plaća i naknada, što je više za 0,4% u odnosu na isplaćene plaće i naknade u 2018. godini.

Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2019.

Prosječnu plaću veću od prosjeka Kantona Sarajevo imaju komunalna preduzeća Pokop za 20,7%, Sarajevogas za 18,6%, Toplane za 11,8% i Tržnice i pijace za 8,8%.

Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2019/2018. u (%)

Prosječna plaća po zaposlenom radniku u toku 2019. godine iznosila je 973 KM i veća je za 0,9% u odnosu na 2018. godinu.

Na dan 31.12.2019. godine u GRAS-u je bilo zaposleno 1.344 radnika (Tabela 18.)

Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2019.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	111	19	212	243	238		31	59	913
2.	Sarajevogas	87	8	40	122	42		1	6	306
3.	Toplane	72	5	32	125	114	1		7	356
4.	Rad	46	29	19	230	304		2	510	1.140
5.	Park	35	1	169	56					261
6.	Pokop	36	4		135	2			29	206
7.	Tržnice i pijace	12	1		35	22			15	85
8.	Vodostan	5	1	1	11	17			2	37
9.	Komunalac	16		5	18	39			23	101
10.	Trnovo	3	1		12	3		3		22
	Ukupno	423	69	478	987	781	1	37	651	3.427
11.	GRAS	77	19	105	364	721	47	1	10	1.344

Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2019. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	12,2	2,1	23,2	26,6	26,1	0,0	3,4	6,5	100,0
2.	Sarajevogas	28,4	2,6	13,1	39,9	13,7	0,0	0,3	2,0	100,0
3.	Toplane	20,2	1,4	9,0	35,1	32,0	0,3	0,0	2,0	100,0
4.	Rad	4,0	2,5	1,7	20,2	26,7	0,0	0,2	44,7	100,0
5.	Park	13,4	0,4	64,8	21,5	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
6.	Pokop	17,5	1,9	0,0	65,5	1,0	0,0	0,0	14,1	100,0
7.	Tržnice i pijace	14,1	1,2	0,0	41,2	25,9	0,0	0,0	17,6	100,0
8.	Vodostan	13,5	2,7	2,7	29,7	45,9	0,0	0,0	5,4	100,0
9.	Komunalac	15,8	0,0	5,0	17,8	38,6	0,0	0,0	22,8	100,0
10.	Trnovo	13,6	4,5	0,0	54,5	13,6	0,0	13,6	0,0	100,0
	Ukupno	12,3	2,0	13,9	28,8	22,8	0,0	1,1	19,0	100,0
11.	GRAS	5,7	1,4	7,8	27,1	53,6	3,5	0,1	0,7	100,0

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u KJKP GRAS najveće učešće ima kvalifikovana radna snaga KV, koja čini preko polovine zaposlenih 53,6%, srednja stručna sprema čini 27,1%, visoka stručna sprema učestvuje sa 5,7%, a VKV sa 7,8%.

Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2019.godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeck JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.406	1.227	1.013	973	896		813	686	1.155
2.	Sarajevogas	1.565	1.221	1.065	953	863		666	562	1.394
3.	Toplane	1.664	1.297	1.050	1.030	918	941		637	1.282
4.	Rad	1.712	1.363	1.182	972	857			677	906
5.	Park	1.735	1.262	1.262	930	930		753	753	944
6.	Pokop	1.540	1.420		1.230	1.055			890	1.297
7.	Tržnice i pijace	1.980	1.461		1.239	1.008			890	1.254
8.	Vodostan	1.604	1.230	1.100	932	860			758	1.115
9.	Komunalac	1.340		1.104	979	918			707	1.017
10.	Trnovo	1.480	1.102		802	781		756		753
	Ukupno	1.603	1.158	864	1.004	1.010	471	598	820	1.112
11.	GRAS	931	725	654	584	616	394	591	365	962

Prosječna plaća bez naknada KJKP GRAS po kvalifikacionoj strukturi iznosila je 962 KM što je ispod prosjeka KJKP-a i JKP-a. Prosječna plaća bez naknada VSS u KJKP GRAS-u je niža za 41,9% od prosječne plaće VSS u ostalim preduzećima, dok je plaća SSS u KJKP GRAS-u niža za 41,8% od prosječne plaće PK u ostalim preduzećima. Uvid u plaće KJKP GRAS dat je u Tabeli 21.

Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjeck) GRAS

Kvalifikacija	Prosječna plaća bez naknada	Prosječna plaća sa naknadama na bazi sati rada
VSS	931	1.433
VSS (180 i 240 bodova)	601	924
VŠS	725	1.116
VKV	654	1.006
SSS	584	898
KV	616	948
NSS	394	606
PK	591	909
NK	365	562

KJKP GRAS je posljednji potpisnik Kolektivnog ugovora uposlenika u komunalnoj privredi KS, obzirom da se znalo da će primjena istog povećati troškove uposlenih, te da primjena neće bit moguća bez značajne podrške vlasnika preduzeća.

Kolektivni ugovor nije nikada u potpunosti primijenjen, ali je, pod pritiskom Sindikata početkom 2007. godine izvršeno povećanje plaća. Zbog nepotpune primjene istog značajan broj uposlenika pokrenuo je tužbene zahtjeve.

Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS

R. br.	KJKP i JKP	Plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2019	2018	2019	2018	2019	2018
1.	Vodovod i kanalizacija	12.651.355	13.021.071	66.176.535	67.077.127	19,1	19,4
2.	Sarajevogas	5.119.514	4.977.343	97.929.803	88.832.351	5,2	5,6
3.	Toplane	5.478.124	5.405.918	56.050.372	56.585.325	9,8	9,6
4.	Rad	12.393.819	12.171.853	40.021.349	39.293.017	31,0	31,0
5.	Park	2.956.425	3.006.174	9.817.074	8.893.379	30,1	33,8
6.	Pokop	3.206.909	3.203.107	10.014.757	9.854.715	32,0	32,5
7.	Tržnice i pijace	1.279.441	1.229.706	3.482.732	3.319.546	36,7	37,0
8.	Vodostan	495.012	416.230	1.963.060	1.975.578	25,2	21,1
9.	Komunalac	1.232.149	1.172.599	5.399.060	4.874.561	22,8	24,1
10.	Trnovo	198.811	151.805	709.150	543.406	28,0	27,9
	Ukupno	45.011.559	44.755.806	291.563.892	281.249.005	15,4	15,9
11.	GRAS	15.579.931	15.519.729	64.889.660	60.629.008	24,0	25,6

Preduzeće GRAS u poslovanju ima dodatne otežavajuće okolnosti, kao starost vozila, raznovrsnost voznog parka, stanje infrastrukturnih objekata i dr.

6. Izvedeni pokazatelji poslovanja

Ekonomski pokazatelji poslovanja KJKP GRAS, kao i drugih javnih komunalnih preduzeća daju se u Tabeli 23. a indeksi 2019/2018. u Tabeli 24. Nivo izvedenih pokazatelja u odnosu na prosjek svih javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 23.

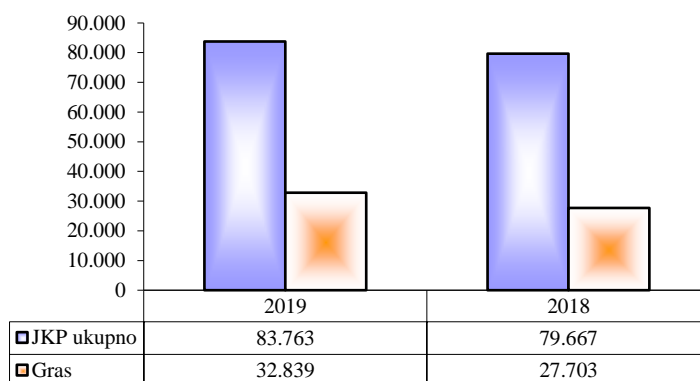
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2019.	60.199	72.483			12.284	0,831				3,22
		31.12.2018.	55.193	70.608			15.415	0,782				3,22
2.	Sarajevogas	31.12.2019.	324.825	320.032	4.793	4.793		1,015	0,043	0,022	0,015	2,94
		31.12.2018.	296.828	291.254	5.574	5.574		1,019	0,051	0,027	0,019	2,74
3.	Toplane	31.12.2019.	169.461	157.445	12.017	9.814		1,076	0,161		0,071	2,28
		31.12.2018.	176.207	160.754	15.453	12.802		1,096	0,209		0,088	2,38
4.	Rad	31.12.2019.	35.167	35.106	61	27		1,002	0,003	0,002	0,002	1,61
		31.12.2018.	34.869	34.681	189	170		1,005	0,009	0,005	0,005	1,63
5.	Park	31.12.2019.	37.673	37.613	59	59		1,002	0,004	0,002	0,002	2,68
		31.12.2018.	33.333	33.061		272		1,008				3,12
6.	Pokop	31.12.2019.	49.555	48.615	940	736		1,019	0,076	0,037	0,019	4,00
		31.12.2018.	49.009	45.624	3.386	3.036		1,074	0,384	0,145	0,069	5,56
7.	Tržnice i pijace	31.12.2019.	43.275	40.973	2.302	2.067		1,056	0,111	0,009	0,053	2,08
		31.12.2018.	47.581	40.482	7.099	6.387		1,175	0,350	0,027	0,149	2,34
8.	Vodostan	31.12.2019.	61.484	53.056	8.428	7.500		1,159	0,188	0,119	0,137	1,37
		31.12.2018.	56.681	49.389	7.291	7.283		1,148	0,200	0,124	0,129	1,56
9.	Komunalac	31.12.2019.	53.702	53.456		205		1,005	0,012	0,004	0,005	2,64
		31.12.2018.	51.174	49.238		1.882		1,039				3,04
10.	Trnovo	31.12.2019.	39.154	32.234	6.920	6.200		1,215	0,313	0,289	0,177	1,77
		31.12.2018.	37.822	30.189		6.864		1,253				2,15
	Ukupno	31.12.2019.	83.763	85.078	1.957	1.683	3.273	0,985	0,059	0,008	0,023	2,51
		31.12.2018.	79.667	81.192	2.626	2.382	4.228	1,253	0,083	0,010	0,033	2,52
11.	GRAS	31.12.2019.	32.839	48.281			15.442	0,680				3,02
		31.12.2018.	27.703	44.515			16.811	0,622				2,73

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP u 2019. godini

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,72	0,85			3,75
2.	Sarajevogas	3,88	3,76			
3.	Toplane	2,02	1,85			
4.	Rad	0,42	0,41	0,03	0,02	
5.	Park	0,45	0,44	0,03	0,04	
6.	Pokop	0,59	0,57	0,48	0,44	
7.	Tržnice i pijace	0,52	0,48	1,18	1,23	
8.	Vodostan	0,73	0,62	4,31	4,46	
9.	Komunalac	0,64	0,63		0,12	
10.	Trnovo	0,47	0,38	3,54	3,68	
	Ukupno	1,00	1,00		1,00	1,00
11.	GRAS	0,39	0,57			4,72

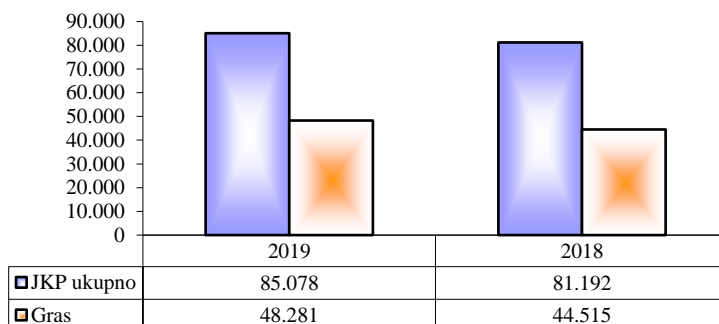
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS

Prihod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 32.839 KM, što je povećanje u odnosu na ostvarenje u 2018. godini za 18,5%.

Prosječan prihod po zaposlenom svih KJKP veći je od ostvarenog u KJKP GRAS za 2,6 puta.

Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS

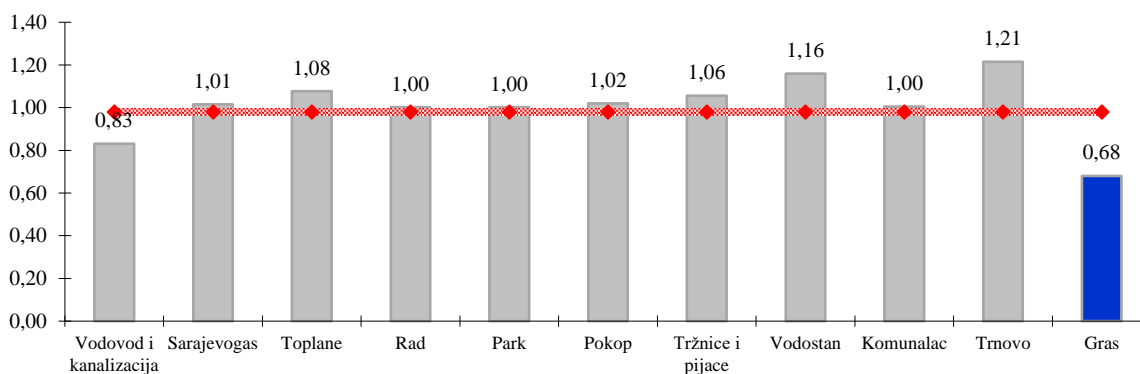

Rashod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 48.281 KM, što ukazuje na povećanje u odnosu na 2018. godinu za 8,5%.

Istovremeno, prosječan rashod po zaposlenom kod svih KJKP veći je za 1,8 puta od ostvarenog u KJKP GRAS.

U 2019. godini KJKP GRAS iskazao je gubitak u poslovanju, pa je ostvareni gubitak po zaposlenom 15.442 KM, što je manje u odnosu na prethodnu godinu za 8,1%. Istovremeno je gubitak po zaposlenom Preduzeća veći 4,7 puta od prosječno ostvarenog u svim komunalnim preduzećima.

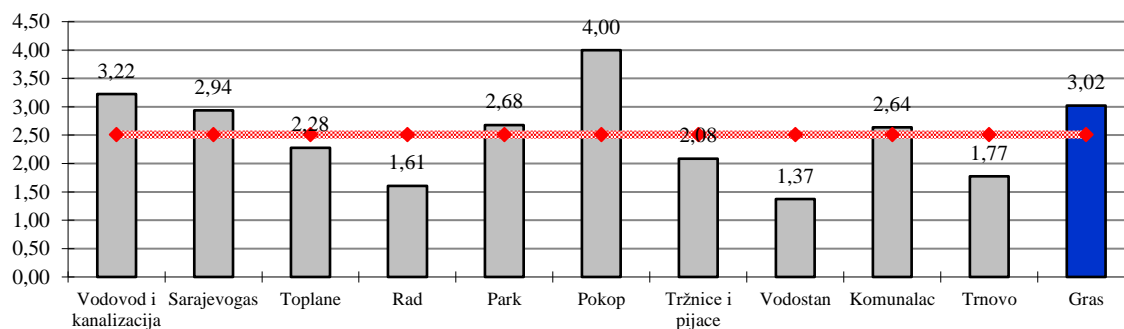
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,98

Effikasnost poslovanja KJKP GRAS, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, na kraju 2019. godine iznosi 0,68 i veća je u odnosu na ostvarenu effikasnost prethodne godine kada je iznosila 0,62. Effikasnost poslovanja preduzeća je 30,9% manja od prosječno ostvarene effikasnosti ostalih javnih komunalnih preduzeća.

Ostale pokazatelje poslovanja (rentabilnost poslovanja, rentabilnost kapitala i maržu profita) nije moguće računati obzirom da KJKP GRAS nije ostvario dobit u poslovanju

Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,51

Koficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, iznosi 3,02 i blago je veći od prosjeka ostvarenog koficijenta za neka od javnih komunalna preduzeća.

Rezime

KJKP GRAS u 2019. godini ostvarilo je ukupne prihode od 44.135.449 KM koji su veći od ostvarenih ukupnih prihoda u 2018. godini za 17%. Ukupni rashodi u 2019. godini iznose 64.889.660 KM i veći su za 7% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2018. godine. Gubitak ostvaren na dan 31.12.2019. godine iznosi 20.754.211 KM i manji je za 9,4% u odnosu na 2018. godinu.

Na rezultate poslovanja imaju uticaja i prihodi i rashodi sporednih i pomoćnih djelatnosti. Ukupni prihodi ovih djelatnosti ostvareni u 2019. godini su 1.175.336 KM.

U 2019. godini, Budžetom Kantona Sarajevo realizovana sredstva iznose 30.115.679 KM i veća su za 31,8% u odnosu na 2018. godinu. Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 29.777.507 KM i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 338.172 KM.

U toku 2019. godine ukupno zaposlenih na temelju sati rada bilo je 1.335 radnika. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 0,5%. Prosječna plaća svih komunalnih preduzeća veća je za 10,7% od prosječne plaće KJKP GRAS, a prosječna plaća Kantona Sarajevo veća je za 15,7% od prosječne plaće Preduzeća.

U strukturi zaposlenih kvalifikovani radnici (KV) čine više od polovine zaposlenih, odnosno 53,6%. Visoka stručna sprema učestvuje sa 5,7%, a visoko kvalifikovani radnici sa 7,8%. Prosječna plaća bez naknade prema kvalifikacionoj strukturi je 962 KM. U KJKP-u GRAS isplata plaća je neredovna (bez uplate poreza i doprinosa), dok su ostala primanja radnika i penzionisanje radnika tekla po planiranoj dinamici.

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2019. godine iznose 329.085.801 KM što je veće za 0,6% u odnosu na 31.12.2018. U strukturi ukupnih poslovnih sredstava dominiraju ostala sredstva sa učešćem od 68,8%. U strukturi izvora dominiraju tekuće obaveze sa 86,7% ili 285.424.794 KM.

U 2019. godini ostvaren je prosječan prihod po zaposlenom od 32.839 KM, a prosječan rashod po zaposlenom iznosi 48.281 KM. Gubitak po zaposlenom iznosi 15.442 KM manji je za 8,1% u odnosu na 2018. godinu. Preduzeće je ostvarilo gubitak, što znaci da je efikasnost poslovanja ispod 1.

U toku 2019. godine pređeno je 9,094 miliona km što je za 2,1% manje nego u 2018. godini. Vozni park broji 272 vozne jedinice što je za 3,2% (9 voznih jedinica) manje nego u 2018. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 23 godine.

ANEKS

KJKP GRAS

Adresa	Velika drveta 2
Telefon	293-333;293-101

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	44.135.449
Rashodi (u KM)	64.889.660
Dobit u poslovanju (u KM)	
Neto dobit (u KM)	
Gubitak (u KM)	20.754.211
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.335
Prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	962
Poslovna sredstva (u KM)	329.085.801
Tekuća sredstva (u KM)	14.611.439
Stalna sredstva (u KM)	314.474.362
Kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
Prihodi po zaposlenom (u KM)	32.839
Rashodi po zaposlenom (u KM)	48.281
Dobit po zaposlenom (u KM)	
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	
Gubitak po zaposlenom (u KM)	15.442
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,680
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
Marža profita (dobit/prihod)	
Marža profita (neto dobit/prihod)	
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,02

Javna komunalna preduzeća

(KJKP-a i JKP-a)

Broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

Prihodi (u KM)	287.055.889
Rashodi (u KM)	291.563.892
Dobit u poslovanju (u KM)	6.707.177
Neto dobit (u KM)	5.768.533
Gubitak (u KM)	11.215.180
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.443
Prosječna plaća na temelju sati rada (u KM)	1.089
Poslovna sredstva (u KM)	1.285.961.542
Tekuća sredstva (u KM)	114.524.086
Stalna sredstva (u KM)	1.171.437.456
Kapital (u KM)	879.119.700

IZVEDENI POKAZATELJI

Prihodi po zaposlenom (u KM)	83.763
Rashodi po zaposlenom (u KM)	85.078
Dobit po zaposlenom (u KM)	1.957
Neto dobit po zaposlenom (u KM)	1.683
Gubitak po zaposlenom (u KM)	3.273
Efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,985
Rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,059
Rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,050
Rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,008
Rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,007
Marža profita (dobit/prihod)	0,023
Marža profita (neto dobit/prihod)	0,020
Koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,51

Spisak tabela

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM.....	5
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM.....	7
Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %	8
Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda.....	11
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM	12
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP i JKP – struktura u %.....	12
Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka.....	14
Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a.....	15
Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM za 2019. godinu.....	15
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM za 2019. godinu.....	16
Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM.....	16
Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2018. i 31.12.2019.-struktura poslovnih sredstava u %	18
Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2019/2018	18
Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM	19
Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %	20
Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2019/2018.	21
Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP.....	21
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2019.....	22
Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2019. u %	23
Tabela 20. Plaće po kvalifikacionoj strukturi u 2019.godini.....	23
Tabela 21. Plaće bez naknade i plaće sa naknadom (prosjek) GRAS	23
Tabela 22. Učešće plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS	24
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti.....	24
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP u 2019. godini ..	25

Spisak grafova

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS	4
Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2019 (u KM).....	5
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM)	6
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM)	6
Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2019. (u KM).....	6
Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2019. (u KM)	6
Graf 7. Ukupni prihodi JKP – struktura u %	8
Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM.....	9
Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %	9
Graf 9. Struktura troškova energije u %.....	10
Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM	10
Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %.....	11
Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2019.....	15
Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2019. u (million)	17
Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2019.....	17
Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2019. (%).....	17
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2019.	19
Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2019.	20
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada	21
Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2019.	22
Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2019/2018. u (%).....	22
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS	25
Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS	25
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,98	26
Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,51	26

KORIŠTENI IZVORI

KJKP GRAS:

Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2019.godini

Bilans uspjeha preduzeća za 01.01- 31.12.2019.godine

Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2019.godine

Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2019. godinu)

Godišnji izvještaj o investicijama za 2019. godinu (Obrazac INV – 01)

Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2019. godinu

Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)

Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK.

Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.

Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo:

Informacija o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2018. godinu u Kantonu Sarajevu

Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2019. godine